

СТАНОВИЩЕ

За дисертационния труд на Марина Борисова Дойчинова – докторант в редовна форма на обучение по докторска програма *Археология, вкл. нумизматика и епиграфика*, професионално направление 2.2. История и археология, към катедра "История" в Правно-историческия факултет на ЮЗУ "Неофит Рилски", с тема на дисертационния труд: „Монети и монетни находки от I – III век в Югозападна България“

От проф. д.н. Васил Марков Марков, щатен преподавател по древни култури в катедра Културология, Факултет по изкуствата при на ЮЗУ „Неофит Рилски“, член на научното жури, назначен със заповед №. 1519/18.09.2023 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“

Колегата Марина Борисова Дойчинова е завършила бакалавърска програма „Изкуствознание и културология“ в Нов Български университет. Завършила е две магистърски програми: „Тракия и културата на Древния свят“ на Нов Български университет и „Нумизматика. Експертиза и оценка на културно-историческо наследство“ на катедра „История“, Правно-исторически факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград. От 2018 – 2022 е докторант в докторска програма – „Археология вкл. Нумизматика и Епиграфика“, катедра „История“, Правно-исторически факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

От 2015 година и понастоящем М. Дойчинова работи като нумизмат в отдел „Археология и нумизматика“ на Регионален исторически музей – София. Главен уредник е, и е куратор на нумизматичната колекция на Музея.

Научните и интереси са свързани с антична нумизматика в Древна Тракия и Древна Гърция, с римската нумизматика, както и с монетната циркулация в Югозападна Тракия през III-I в. пр. Хр. Изследванията и са

посветени също на римското провинциално монетосечене, на сердикийско монетосечене, на римски провинциални монети, монетни съкровища, както и на интердисциплинарни нумизматични изследвания.

Участник е в редица национални и международни научни конгреси, симпозиуми, конференции и семинари, посветени на културно-историческото наследство с фокус в областта на нумизматиката. Автор е на редица научни статии в областта на нумизматиката.

Дисертационният труд на колегата Марина Дойчинова „Монети и монетни находки от I – III век в Югозападна България“ е в обем от 293 страници. Структуриран е в три глави, въведение и заключение. Трудът притежава богата библиография от 350 заглавия на кирилица и латиница. Притежава също богато приложение от таблици, диаграми, карти, и каталог на основните монетни типове, илюстриращи съдържанието на текста.

В увода коректно са представени актуалността на темата, предмета и целите на изследването. Представена е използваната методология. Посочени са приноси на досегашните изследвания по темата. Определени са териториалния и хронологически обхват. Представена е и структурата на дисертационния труд.

В първа глава “Кратка предистория. Историографски преглед. Нумизматични онлайн база данни. Римски монетни реформи в периода I - III век,” е представена резюмирано предисторията на появата и развитието на монетосеченето в Анатолия, Изтока и Югоизточна Европа – Тракия и Елада, до появата и навлизането на римското монетосечене. Представена е изворовата база и е направен критичен преглед на историографията по темата на дисертацията.

Втора глава е онасловена „Анализ на колективни и единични монетни находки от области София, Перник, Кюстендил и Благоевград (I – III век),“. Тя е основната част на изследването. Осъществен е цялостен преглед на съществуващата информация за намерените монетни находки и единични

монети от Югозападна България през изследвания период. Главата е разделена на три части – анализ на колективните монетни находки, анализ на монетите от археологически проучвания и единични монети от нумизматичните фондове в София, Кюстендил и Благоевград, като накрая са представени обобщените резултати.

Трета глава е посветена на съвременните интердисциплинарни методи на изследване на монетни находки от Югозападна България. Реализирания анализ на състава на метала на монетни находки е интерпретиран по посока установяване на инфлационните процеси в Римската империя през изследвания период. Авторката сочи, че „Получените аналитични данни за основните микроелементи в състава на монетите предполагат, че са използвани минимум два рудника от монетните ателиета за денари и антониани...“ както и че предварителните резултати от анализа на метала в монетния материал показват големи промени на процентното съдържание на сребро - от 90% от епохата на император Веспасиан до под 55 % по времето на Северите. Тези резултати от интердисциплинарния анализ на монетния материал могат да се считат за принос в стопанската история на Рим в изследвания регион и период.

В заключението са обобщени основните изводи, постигнати при анализите в текста. В резултат на авторския анализ става ясно, „че римските монети играят решаваща роля в регионалната и местната икономика. Те интегрират местния пазар и финансов механизъм в рамките на обща добре структурирана парична система...Именно денарият се превръща в символ и един от основните инструменти за романизацията на местните общности в долините на Средна Струма и Средна Места.“ Обръща внимание и на значимостта на бронзовите монети, сечени от градските управи за функционирането на местните пазари от края на Пв. и особено през първата половина на III в. Накрая авторката уместно е свързала разположението на монетните находки с римските пътища в изследвания регион, като артерии,

по които текат стоки от Егейското крайбрежие към вътрешността на изследвания регион и съответно между градските центрове и цялата поселищна мрежа.

Авторефератът е релевантен на текста на дисертацията.

Съгласен съм с автосправката за приносите на дисертационния труд.

Докторантката изпълнява минималните национални изисквания, необходими за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ в научна област 3. Хуманитарни науки.

Документът, издаден в резултат на проверка с програмата антиплагиат отчита 11% сходимост, което е в норма. Не съм открил плагиатство в рецензираните текстове на колежата Дойчинова.

Разбира се, към текста могат да се отправят и бележки, и препоръки, но не това е най-важното. Най-важното е, че колежата Марина Дойчинова се е справила успешно с една обемна, трудна и интердисциплинарна по своя характер научна задача.

Имайки предвид всичко гореизложено, убедено предлагам на уважаемото научно жури да присъди на колежата Марина Борисова Дойчинова образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 2.2. История и археология.

Подпис:

Проф. д.н. Васил Марков

11.10.2023 г.

Благоевград

OPINION

For the dissertation work of Marina Borisova Doichinova - full-time doctoral student in the Archeology doctoral program, incl. numismatics and epigraphy, professional direction 2.2. History and Archaeology, at the Department of History at the Faculty of Law and History of the Southwest University Neofit Rilski, with the topic of the dissertation: "Coins and coin finds from the 1st - 3rd centuries in Southwestern Bulgaria"

By Prof. D. Sc. Vasil Markov Markov, full-time lecturer in ancient cultures in the Department of Cultural Studies, Faculty of Arts at the Southwest University Neofit Rilski, member of the scientific jury, appointed by order № 1519/18.09.2023 of the Rector of the Southwest University

My colleague Marina Borisova Doichinova graduated from the bachelor's program "Art Studies and Cultural Studies" at the New Bulgarian University. She completed two master's programs: "Thrace and the Culture of the Ancient World" at the New Bulgarian University and "Numismatics. Expertise and assessment of cultural and historical heritage" of the Department of History, Faculty of Law and History, South-West University Neofit Rilski- Blagoevgrad. From 2018 - 2022 he is a doctoral student in the doctoral program - "Archaeology incl. Numismatics and Epigraphy", Department of History, Faculty of Law and History of the South-West University Neophit Rilski.

From 2015 to the present, M. Doichinova works as a numismatist in the "Archaeology and Numismatics" department of the Regional History Museum - Sofia. She is the curator of the Museum's numismatic collection.

Her scientific interests are related to ancient numismatics in Ancient Thrace and Ancient Greece, to Roman numismatics, as well as to coin circulation in

Southwest Thrace in the 3rd-1st centuries BC. Her research is also devoted to Roman provincial coinage, Serdician coinage, Roman provincial coins, coin hoards, as well as interdisciplinary numismatic studies.

She is a participant in a number of national and international scientific congresses, symposia, conferences and seminars dedicated to the cultural and historical heritage with a focus in the field of numismatics. He is the author of a number of scientific articles in the field of numismatics.

The dissertation work of colleague Marina Doichinova "Coins and coin finds from the 1st - 3rd centuries in South-Western Bulgaria" is 293 pages long. It is structured in three chapters, an introduction and a conclusion. The work has a rich bibliography of 350 titles in Cyrillic and Latin. It also has a rich appendix of tables, charts, maps, and a catalog of the main coin types illustrating the content of the text.

In the introduction, the topicality of the topic, the subject and the objectives of the research are correctly presented. The methodology used is presented. Contributions of previous research on the subject are indicated. The territorial and chronological scope are defined. The structure of the dissertation is also presented.

In the first chapter "Brief background. Historiographical review. Numismatic Online Database. Roman coin reforms in the period I - III century" presents a summary of the history of the appearance and development of coinage in Anatolia, Eastern and Southeastern Europe - Thrace and Hellas, until the appearance and introduction of Roman coinage. The source base is presented and a critical review of the historiography on the topic of the dissertation is made.

The second chapter is entitled "Analysis of collective and individual coin finds from the regions of Sofia, Pernik, Kyustendil and Blagoevgrad (1st - 3rd century)". It is the main part of the study. A comprehensive review of the existing information on the found coin finds from Southwest Bulgaria during the studied period was carried out. The chapter is divided into three parts - analysis of collective coin finds, analysis of coins from archaeological surveys and single

coins from numismatic funds in Sofia, Kyustendil and Blagoevgrad, and finally the summarized results are presented.

The third chapter is devoted to the modern interdisciplinary methods of researching coin finds from Southwestern Bulgaria. The realized analysis of the composition of the metal of coin finds was interpreted in the direction of establishing the inflationary processes in the Roman Empire during the studied period. The author points out that "The obtained analytical data for the main trace elements in the composition of the coins suggest that at least two mines of the Denari and Antoninian mints were used..." and that the preliminary results of the analysis of the metal in the coin material show large changes of the percentage content of silver - from 90% in the age of Emperor Vespasian to less than 55% in the time of the dynasty of the Severs. These results of the interdisciplinary analysis of the coin material can be considered a contribution to the economic history of Rome in the studied region and period.

The conclusion summarizes the main conclusions reached in the analyzes of the text. As a result of the author's analysis, it is clear "that Roman coins played a decisive role in the regional and local economy. They integrate the local market and financial mechanism within a common well-structured monetary system... It is the denarius that becomes a symbol and one of the main tools for the Romanization of the local communities in the Middle Struma and Middle Mesta valleys." She also draws attention to the importance of the bronze coins minted by city governments for the functioning of local markets from the end of the 2nd century. and especially in the first half of the 3rd century. Finally, the author appropriately connected the location of the coin finds with the Roman roads in the studied region, as arteries along which goods flowed from the Aegean coast to the interior of the studied region and, accordingly, between the urban centers.

The abstract is relevant to the text of the dissertation.

I agree with the self-reference for dissertation contributions.

The doctoral student fulfills the minimum national requirements necessary for the awarding of the educational and scientific degree "doctor".

The document issued as a result of checking with the anti-plagiarism program reports 11% convergence, which is normal. I have not found plagiarism in the peer-reviewed texts of colleague Doichinova.

Of course, notes and recommendations can be addressed to the text, but this is not the most important thing. The most important thing is that the colleague Marina Doichinova successfully coped with a voluminous, difficult and interdisciplinary scientific task.

Bearing in mind all of the above, I confidently propose to the respected scientific jury to award my colleague Marina Borisova Doichinova the educational and scientific degree "doctor" in professional direction 2.2. History and archaeology.

Signature:

Prof. D. Sc. Vasil Markov

11/10/2023

Blagoevgrad